

Duiding

Volksgezondheid:

- Het RIVM heeft 1135 bekende besmettingen van Covid-19 vastgesteld en 20 overlijdensgevallen. Dit moet niet worden gezien als het daadwerkelijke aantal gevallen, aangezien Nederland niet iedereen test. De GGD gaat er van uit dat 6000 mensen zijn besmet, zo stelde directeur De Gouw van GGD Hollands Midden in een landelijke media-uitzending. De waarde van cijfers als het aantal doden en het aantal ziekenhuisopnames zal toenemen. Onduidelijkheid over besmettingen kan leiden tot afnemend vertrouwen.
- Druk op gezondheidszorg neemt toe: verschuivingen van capaciteit vinden plaats en knelpunten met materiaal. Media geven alarmistischer beeld dan officiële beeld zoals opgenomen in LCMS.

Nederlandse maatregelen/politieke druk

-
- Er is geen bevestigd inzicht in hoeverre Nederlanders zich houden aan de algemene maatregelen voor het publiek, maar uit mediaberichten volgt dat burgers begrip tonen over de maatregelen. Dat lijkt te suggereren dat burgers zich ook daadwerkelijk houden aan de genomen maatregelen.
- De combinatie van toename van besmettingen en het dichtgaan van scholen zou kunnen leiden tot vragen in hoeverre vitale processen kunnen blijven functioneren bij het publiek.

11.1

Maatschappelijke zorgen en onrust

- Maatschappelijke zorgen in Nederland lijken toe te nemen. Daarvoor zijn meerdere indicatoren zichtbaar geworden
- Het dilemma van beperking van de verspreiding van Covid-19 versus het ongestoord laten verlopen van het dagelijkse leven speelt volop.
- ZZP'ers en MKB geven luid en duidelijk aan financiële steun van de overheid nodig te hebben. Uitblijven van concrete toezeggingen op dit gebied kan leiden tot extra onrust onder deze groep.
- Hoewel van maatschappelijk onrust nog geen sprake lijkt, zijn potentiële gamechangers:
  1. het overlijden van gezonde mensen en/of kinderen;
  2. het onder druk komen te staan van verkrijging primaire levensbehoeften;
  3. het onder druk komen te staan van het functioneren van vitale processen;
  4. grote problemen in de gezondheidszorg als gevolg van Covid-19;
  5. een vertrouwensbreuk richting overheid en RIVM als belangrijke adviseur;
  6. een beeld dat de overheid alleen achter de feiten aanloopt;
  7. incidenten bij ziekenhuizen ivm mogelijke schaarsteproblemen;
  8. desinformatie over bovenstaand, al dan niet gecombineerd.

Communicatie

- Er bestaat grote behoefte aan eenduidige, generieke en uniforme communicatie en richtlijnen (handelingsprotocollen) vanuit de rijksoverheid.
-
- Gepercipieerd gebrek aan duidelijke en eenduidige richtlijnen kan verschillende gevolgen hebben. Zo nemen instanties al eigenstandige besluiten, voordat dit conform de lijn van de overheid loopt. Ook medici vermelden andere inzichten dan die van het RIVM.

11.1

Economische gevolgen

- De beurzen leden vorige week historisch grote verliezen in een al weken dalende markt. De AEX sloot vrijdag 13 maart 18,5 procent lager dan de opening op maandag. Daarmee had de index alleen tijdens de financiële crisis van 2008 een slechtere week.
- Minister Hoekstra heeft aangegeven alles op alles te zetten om KLM en Schiphol overeind te houden. Een aantal sectoren, waartoe veel ZZP'ers en het MKB behoren, zoals FNV Horeca en de sierteeltsector, hebben de noodklok geluid en vragen de overheid om maatregelen te nemen deze sectoren te redden.
  - ZZP'ers en MKB'ers hebben een beperkt herstelvermogen. Substantiële negatieve economische gevolgen voor deze doelgroep zullen bovendien een grote impact hebben op de samenleving, ook ná een eventuele quarantaineperiode.

Beeld

- Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) geeft aan op korte termijn een tekort te hebben aan PCR materialen (vloeistoffen) en mondkapjes. t.b.v. diagnostiek dierziekten en uitvoering andere wettelijke onderzoekstaken (WOT). Bron LNV
- Vitale bedrijven werken aan de continuïteitsplannen en zien vooralsnog geen knelpunten in de continuïteit. Bedrijven met locaties in Noord Brabant activeren de BCM-plannen waar nodig. (Bron EZK)

Aandachtspunten

- Discriminatie Chinese Nederlanders in media en op social media wordt gemonitord door SZW. Geen aparte aanpak of beleid, wordt opgepakt binnen reguliere brede aanpak discriminatie.
- Alle professionele beroepsgroepen hebben behoefte een handelingsperspectief voor professionals
- Personeelsproblemen voor andere (vitale) sectoren (nog niet aan de orde, maar mogelijk in de toekomst)

Financieel-economische stabiliteit

Bedrijfsleven algemeen

- VNO NCW heeft een noodpakket aan maatregelen opgesteld, hierover zijn zij in gesprek met EZK, SZW en Financiën.

Financiën

- Voor ondernemers is er een bericht geplaatst op de website van de Belastingdienst m.b.t. het vragen van bijzonder uitstel van betalingen als gevolg van COVID-19 effecten
- De Douane zit nog op het volledige handhavingsniveau, vandaag (15/3) of morgen komt daar mogelijk verandering in.

Koninkrijkslanden en Caribisch NL

- Curacao sluit luchtruim voor vluchten uit Europa (bron brandweerCN), ook beperkingen vanuit Aruba en SXM en geen vliegtuigen met toeristen meer naar Bonaire.
- Sint-Maarten : Ook schepen uit Europa en VS zijn niet meer welkom op het eiland (ANP).
- Afgelondigde travel ban door VS, maar zeker het mogelijk stil leggen van het cruistoerisme door PAHO (inmiddels een reële optie) zal grote gevolgen hebben voor de lokale economieën.
- Rijksvertegenwoordiger heeft vragen over doorwerking van de maatregelen in Nederland op de BES en hoe om te gaan met vluchten uit Nederland

Internationaal

Buurlanden

- BE en LUX hebben 12/3 zware maatregelen tegen Corona aangekondigd. Zowel BE als LUX sluiten alle scholen. BE vangt kinderen van ouders die in de zorg werken en kinderen die geen andere opvang hebben dan de grootouders wel op school op. BE verbiedt alle sportieve en culturele evenementen, sluit alle horecagelegenheden en in het weekend tevens winkels waar geen levenswaren worden verkocht.
- Maatregelen in Nederland kunnen verschillen van maatregelen in het buitenland. Dit komt onder andere doordat maatregelen worden afgestemd op nationale zorgsystemen. Ook kunnen landen andere afwegingen maken t.a.v. bijvoorbeeld proportionaliteit van maatregelen (bron VWS)
- Het NCC staat in nauw contact met de ambassadeleden van België en Duitsland ivm COVID-19, specifiek in relatie tot het crisisbeheersingsvraagstuk.

Internationale vertegenwoordigingen

- BZ organiseerde donderdagochtend 12 maart 10.00-12.00 een voorlichtingsbijeenkomst voor de internationale gemeenschap in Nederland over de Nederlandse aanpak van COVID 19 en maatregelen t.o.v. buitenlanders die zich hier bevinden en besmet zijn. Animo is groot. Sprekers zijn afkomstig van de NCTV, RIVM, VWS, gemeente Den Haag en mogelijk Schiphol.

EU

- De EU heeft een internetpagina voor de EU-coördinatie op de aanpak van COVID-19 aangemaakt: <https://ec.europa.eu/coronavirusresponse>
- Op 28 januari heeft het EU voorzitterschap de Integrated Political Crisis Response Arrangements (IPCR) geactiveerd voor de Corona virus crisis in de Information exchange mode. Op 1 maart is deze crisis opgeschaald naar full activation mode.
- De IPCR is een EU mechanisme dat gehanteerd kan worden door het EU voorzitterschap (in de eerste helft van 2020 is dat Kroatië) voor cross-sectorale crisis coördinatie op hoog politiek niveau. Het voorzitterschap kan besluiten, de Commissie, Europese dienst voor extern optreden (EDED), de European External Action Service (EEAS), relevante agentschappen, het kabinet van de president van de EU Raad, experts uit de LS, en experts van relevante internationale organisaties uit te nodigen voor crisisoverleg, de zogenaamde IPCR round table meetings. Informatie-uitwisseling binnen de IPCR gebeurt via een web-platform. Betrokken crisispartners kunnen een account aanvragen voor dit web-platform

10.2.g

Overig

-

11.1